

Huvudman

MARKS KOMMUN
markskommun@mark.se

Beslut

Datum 2025-10-23
Dnr SI 2025:5878

Beslut

**efter planerad kvalitetsgranskning av anpassad
gymnasieskola vid Marks Gymnasieskola, enhet E
i Marks kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av Marks Gymnasieskola, enhet E avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fem områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Marks Gymnasieskola, enhet E i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver leda och organisera ett arbete med ett tydligt fokus på att skapa en tillgänglig lärmiljö.

Undervisning

Undervisningen främjar i låg utsträckning elevernas möjligheter att utvecklas så långt som möjligt, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver, under ledning av rektorn, utforma undervisningen så att den ligger på en för eleverna anpassad och lämplig nivå, som möjliggör för eleverna att utvecklas så långt som möjligt.

Social gemenskap, aktivt deltagande och trygghet

Skolan arbetar i låg utsträckning för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med personalen utforma verksamheten så att eleverna får goda möjligheter till social gemenskap utanför den egna undervisningsgruppen.

Bedömning och betyg

Skolan bedriver i låg utsträckning ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver organisera och leda lärarnas samverkan kring bedömningsfrågor och betygssättning, i syfte att utveckla lärarnas bedömarkompetens.

Huvudmannens styrning och stöd

Huvudmannen stödjer i låg utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver göra väl underbyggda analyser och självständiga bedömningar av verksamhetens kvalitet. Utifrån analysen ska huvudmannen fatta beslut om och genomföra förbättringsåtgärder, fördela resurser och ge ett behovsanpassat stöd till skolenheten.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 16 juni 2026 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Redogörelsen skickas via e-post, till dokument.goteborg@skolinspektionen.se eller per post till, Skolinspektionen, Box 2320, 203 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2025:5878) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 4, 5, 9 - 10 §§, 2 kap. 9 - 10 och 34 §§, 4 kap. 4–7 §§, 18 kap. 2-3, 8, 17, 19 a och 22 §§ och 19 kap. 15 § skollagen (2010:800).

Läroplan för anpassade gymnasieskolan (GySär13), 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper och 2.6 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation, och utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med huvudmannen, rektorn, lärare, elevhälsa, elevassistenter, observationer samt inkommen dokumentation.

Uppföljning, analys och förbättringsåtgärder

Rektorn har otillräckligt underlag för att kunna bedöma med vilken kvalitet som undervisningen genomförs. Analyserna är grunda och det pågår få förbättringsåtgärder som grundar sig i identifierade behov i verksamheten. Även om rektorn gör vissa ansatser till att följa upp verksamheten är underlaget inte tillräckligt för att rektorn ska få en bred bild och kunna bedöma med vilken kvalitet verksamheten bedrivs. Uppföljningen omfattar endast få resultat, såsom valda delar inom ämnena svenska och matematik och resultat på individnivå i syfte att uppmärksamma elever som eventuellt är i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd. Rektorn följer således inte upp andra väsentliga delar som krävs för att kunna göra en bedömning av undervisningens kvalitet. Det handlar exempelvis om att det saknas kunskapsresultat i alla ämnen och ämnesområden och trygghetsresultat. Rektorn har visserligen uttryckt en avsikt att genomföra lektionsbesök hos samtliga lärare i början av läsåret, men detta har inte genomförts under innevarande läsår. Det finns heller inga uppgifter som visar att strukturerade lektionsobservationer har genomförts tidigare. Varken

förstelärare eller personal inom elevhälsoteamet har ett tydligt uppdrag att observera undervisningen eller på annat sätt systematiskt bedöma dess kvalitet. De lektionsbesök som har genomförts av exempelvis elevhälsan har skett med anledning av enskilda elevers behov och inte som en del av ett övergripande kvalitetsarbete. Vidare saknas en tydlig beskrivning av hur olika förutsättningar påverkar undervisningens genomförande såsom elevhälsan och studie- och yrkesvägledarens samverkan med övrig personal, om personalens kompetens motsvarar verksamhetens behov, om lokalerna är ändamålsenliga samt om gemensamma arbets- och förhållningssätt är väl förankrade och tillämpas i praktiken.

Rektorn har dragit slutsatser kring vissa resultat i ämnena svenska och matematik, men underlaget är alltför snävt för att kunna synliggöra vilka behov som föreligger i undervisningen, möjliggöra en analys som kan ligga till grund för träffsäkra förbättringsåtgärder, och säkerställa en resursfördelning som möter verksamhetens behov.

Ledning och organisation

Rektorns ledning och organisation skapar inte tillräckliga förutsättningar för en tillgänglig lärmiljö. Även om det finns en mötesorganisation för kollegialt lärande och till viss del ledning och struktur för arbetet så saknas ett tydligt fokus på att utveckla en tillgänglig lärmiljö för eleverna. Syftet med vissa möten är dessutom oklart för personalen. Därtill saknas tillräckliga förutsättningar för lärare och elevassistenter som arbetar med samma elever att tillsammans följa upp undervisningen och samverka kring elevernas behov och förutsättningar.

Personalen bedömer att det finns elever som har förutsättningar att ta del av undervisning i både ämnesområden och ämnen. Dock arbetar rektorn inte systematiskt med att kartlägga vilka elever som har behov av att läsa flexibelt, det vill säga läsa kombinationer av ämnesområden, ämnen och gymnasieämnen. Inte heller undanröjer rektorn eventuella hinder för att eleverna ska kunna läsa flexibelt, exempelvis schemaändringar för elever.

Delar av personalen saknar tillräcklig kompetens för att fullt ut kunna genomföra sitt uppdrag i den anpassade gymnasieskolan. Bland annat saknas kompetens inom kommunikationsstöd, såsom tecken som stöd, samt i användning av olika pedagogiska hjälpmedel. Vissa medarbetare är nya och behöver stöd i arbetet. Trots detta har skolan inte tillhandahållit en strukturerad och planerad introduktion eller kompetensutveckling för

dessas medarbetare. Dessutom saknas etablerade rutiner för överlämning och struktur vid personalfrånvaro, vilket innebär att personal saknar information om vilket stöd eleven behöver. Elevhälsan vid skolan saknar ett tydligt uppdrag att bidra till utvecklingen av en tillgänglig lärmiljö på skolan. Elevhälsans arbete är inte inriktat på att stödja personalen i exempelvis val av metoder, verktyg eller arbetssätt i undervisningen. Elevhälsans medverkan sker i huvudsak i samband med enskilda individärenden.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver leda och organisera ett arbete med ett tydligt fokus på att skapa en tillgänglig lärmiljö.

Rektorns ledarskap och organisation är otydlig för personalen, vilket försvårar arbetet med att skapa en tillgänglig lärmiljö. Rektorn saknar dessutom en samlad bild av skolans förutsättningar, undervisningens genomförande, elevernas utveckling och trygghet. Detta begränsar möjligheten att utveckla undervisningen så att den blir allt mer tillgänglig för eleverna.

Mot bakgrund av ovan rekommenderar Skolinspektionen att rektorn systematiserat arbetar för att skapa en tillgänglig lärmiljö för eleverna genom att identifiera och undanröja hinder. Rektorn kan med fördel använda Specialpedagogiska skolmyndighetens stödmaterial för tillgänglig utbildning i förbättringsarbetet.

Den sociala lärmiljön handlar om att skapa en trygg, inkluderande och engagerande skolmiljö där varje elev känner tillhörighet, blir erkänd och ges möjlighet till autonomi. Rektorn behöver tillsammans med personalen aktivt främja samhandling, motivation och studiero genom strukturerade insatser som stärker relationer, delaktighet och ett positivt klimat. En välfungerande social lärmiljö är avgörande för elevernas utveckling, lärande och välbefinnande, och bör ses som en strategisk del av skolans systematiska kvalitetsarbete.

Den pedagogiska lärmiljön omfattar hur undervisningen planeras, genomförs och anpassas för att möta alla elevers behov och förutsättningar.

Rektorn behöver tillsammans med personalen skapa strukturer och förutsättningar för en undervisning som är tillgänglig, varierad och inkluderande, där lärverktyg, kollegialt samarbete och professionell utveckling används strategiskt. En tillgänglig pedagogisk lärmiljö främjar delaktighet, motivation och måluppfyllelse, och är en central del i skolans systematiska kvalitetsarbete för att säkerställa likvärdig utbildning för alla elever.

Den fysiska lärmiljön omfattar de rumsliga, visuella och ljudmässiga förutsättningarna för undervisning och lärande, både inne och ute. Rektorn behöver tillsammans med personalen säkerställa att skolans lokaler är tillgängliga, funktionella och utformade för att främja koncentration, delaktighet och trygghet. En god fysisk lärmiljö tar hänsyn till elevernas olika behov och förutsättningar, och är en viktig del i att förebygga diskriminering samt skapa jämlika möjligheter till lärande. Den bör ses som en strategisk komponent i skolans systematiska kvalitetsarbete.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 §, 18 kap. 2 och 8 §§ skollagen.

4 kap. 1 c § gymnasieförordningen (2010:2039).

GySär13, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.4 Utbildningsval - arbete och samhällsliv och 2.6 Rektorns ansvar samt ämnesplaner och ämnesområdesplaner.

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i låg utsträckning elevernas möjligheter att utvecklas så långt som möjligt, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med huvudmannen, rektorn, lärare, elevhälsa, elevassistenter, elever, observationer samt inkommen dokumentation.

Varierad och stimulerande undervisning

Undervisningen utgår i begränsad omfattning från elevernas individuella behov och förutsättningar. Vid terminsstart prioriteras visserligen arbetet

med att lära känna nya elever, i syfte att möjliggöra en behovsanpassad undervisning. Dock saknas ett enhetligt och systematiskt arbete för detta. Ett arbetslag tillämpar systematiska kartläggningar för att identifiera elevernas kunskapsnivåer och behov av stöd, medan ett annat arbetslag överlåter till varje enskild lärare att själv pröva sig fram. Överlämningar mellan tidigare skola och mellan lärare varierar dessutom i kvalitet. I vissa fall ges tillräcklig information för att läraren ska kunna bilda sig en god uppfattning om elevens förutsättningar och behov. I andra fall begränsas överlämningen till uppgifter om elevens närvaro och sociala förmåga.

Uppgifterna eleverna får är i regel likartade, oavsett var eleverna befinner sig i sin kunskapsutveckling. Variationen består i huvudsak av att lärarna ställer olika krav på genomförande och resultat beroende på elevens förmåga, att eleverna får prova olika arbetssätt så som att, lyssna, samtala, skriva och inslag av fysisk aktivitet. Eleverna kan också välja mellan att arbeta analogt eller digitalt.

Det finns visserligen personella resurser som kan utgöra ett stöd till enskilda elever, men det saknas tydlighet och gemensamma strukturer som säkerställer att all personal är förtrogna med elevernas behov och vet hur de ska genomföra uppdraget. Eftersom personalen saknar tillräcklig kunskap om eleverna behov och hur de ska genomföra sitt uppdrag blir det stöd som ges inte tillräckligt individanpassat. Förekomsten av anpassade uppgifter, pedagogiska stödstrukturer och hjälpmedel är dessutom begränsad. Vissa hjälpmedel är trasiga eller inte anpassade efter elevernas behov.

Strukturerad undervisning

Arbetet med att etablera en gemensam och sammanhållen struktur för undervisningen är ännu inte fullt utvecklat. En struktur finns för samlingar som inleder skoldagen, där syftet är att förbereda eleverna på innehåll och klargöra förväntningar. Endast ett av arbetslagen har tydliga rutiner för hur undervisningen ska starta, avslutas och hur syftet med undervisningen kommuniceras. I det andra arbetslaget saknas sådana gemensamma riktlinjer, vilket innebär att det är upp till varje enskild lärare att avgöra undervisningens upplägg. Detta leder till att syftet med olika arbetsmoment kommuniceras oregelbundet, vissa lärare gör det spontant i undervisningssituationen, medan andra inte gör det alls.

Elevernas möjligheter att arbeta individuellt, i par eller i grupp varierar mellan elevgrupper. I vissa grupper är samarbeten vanligt förekommande, med uppgifter som kräver gemensamt ansvarstagande. I andra grupper är samarbetsformerna begränsade till specifika ämnesområden eller temaarbeten. Skolan tillämpar ett pedagogiskt arbetssätt som bygger på strukturerade övningar med syfte att stärka elevernas samarbetsförmåga, men detta arbetssätt används inte konsekvent av samtliga lärare.

Det saknas etablerade rutiner för överlämning av information, vilket medför att elevassistenter ofta befinner sig i undervisningen utan tillräcklig insikt i elevernas behov eller undervisningens innehåll och syfte. Personalens arbetsformer och förhållningssätt är individuella och saknar gemensam struktur.

Det arbetsplatsförlagda lärandet (APL) är organisatoriskt utmanande, men samtliga elever ges möjlighet att delta i yrkesverksamhet utanför skolan. För att tydliggöra målen för elever och handledare används matriser som delas ut till arbetsgivarna. Kommunikation kring APL sker genom enskilda samtal mellan elev och handledare samt gemensamma möten där även ansvarig lärare deltar.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver, under ledning av rektorn, utforma undervisningen så att den ligger på en för eleverna anpassad och lämplig nivå, som möjliggör för eleverna att utvecklas så långt som möjligt.

Undervisningen uppvisar låg grad av variation och stimulerar inte alla elevers lust att lära och utvecklas i tillräcklig utsträckning. Undervisningen är otillräckligt anpassad efter elevernas individuella behov och förutsättningar. Därtill saknas ett medvetet och systematiskt användande av individanpassade hjälpmedel, vilket begränsar elevernas möjligheter att tillgodogöra sig undervisningen fullt ut.

Skolinspektionen rekommenderar att skolenheten, under ledning av rektorn, utvecklar undervisningen så att den i högre grad präglas av en genomtänkt didaktik som skapar variation och balans, samtidigt som den utgår från elevernas individuella behov och förutsättningar. Rektorn

behöver också säkerställa att samtliga lärare ges förutsättningar att använda individanpassade hjälpmedel och metoder som möjliggör att eleverna förstår, kan visa sina kunskaper och utvecklar sin självständighet. Undervisningen ska utformas så att den stärker elevernas motivation och väcker deras nyfikenhet att lära sig mer. Detta förutsätter att aktiviteter och uppgifter är anpassade till den aktuella elevgruppen, och att läraren tydligt förmedlar syftet med undervisningen samt hur arbetsmomenten ska genomföras. Det är särskilt viktigt att undervisningen upplevs som begriplig, hanterbar och meningsfull för varje elev. För elever med intellektuell funktionsnedsättning innebär detta att läraren behöver ta hänsyn till att eleverna i varierande grad har nedsatt förmåga att ta emot, bearbeta och hantera information.

Variation i undervisningen ska inte ske för variationens egen skull, utan på ett sätt som skapar balans och förutsägbarhet. Detta är avgörande för att undervisningen ska upplevas som trygg och tillgänglig. Läraren behöver göra avvägningar mellan välkända och nya uppgifter och se till att undervisningen ligger på en för eleven lagom utmanande nivå. På så sätt ges eleven möjlighet att utvecklas utifrån sina förutsättningar, vilket i sin tur stärker motivationen. Undervisningen bör också knyta an till elevens intressen, erfarenheter och vardagliga sammanhang för att skapa meningsfullhet. Det är viktigt att läraren varierar mellan mer och mindre krävande uppgifter, så att eleven ges möjlighet att lyckas och känna att uppgiften är rimlig att genomföra.

Social gemenskap, aktivt deltagande och trygghet

Författningsstöd

1 kap. 4–5 och 10 §§, 3 kap. 2 §, 5 kap. 3 §, 6 kap. 6–8 §§, 18 kap. 2–3 och 19 a §§ skollagen.

GySär13, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Ansvar och inflytande, 2.4 Utbildningsval - arbete och samhällsliv och 2.6 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i låg utsträckning för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med huvudmannen, rektorn, lärare, elevhälsa, elevassistenter, elever, observationer samt inkommen dokumentation.

Deltagande i samhällsliv

Skolan saknar ett planerat och strukturerat arbete som ger eleverna konkreta erfarenheter av samhällslivet. Lärarna saknar stöd från personal med kompetens inom studie- och yrkesvägledning. Studie- och yrkesvägledarens insatser är i huvudsak begränsade till elevernas sista skolår och då i arbetet med att stödja övergången till vidare sysselsättning.

Även om lärarna organiserar enstaka aktiviteter såsom utflykter, studiebesök och möten med samhällsaktörer, exempelvis blåljusverksamheter och kollektivtrafik, sker detta utan en långsiktig planering och utan stöd av studie- och yrkesvägledare. Studie- och yrkesvägledare utgör enbart stöd i utslussningsarbetet under år fyra. Det innebär att skolans personal inte får stöd när det kommer till att hålla sig kontinuerligt informerade om förändringar i arbetslivet, yrkens krav och utbildningsvägar. Eftersom studie och yrkesvägledaren saknar förutsättningar i form av tid för ett kontinuerligt och pågående vägledningssupplett och god kunskap om intellektuell funktionsnedsättning och andra funktionsnedsättningar samt hur dessa påverkar elevernas vardag, är den vägledning som eleverna erbjuds mycket begränsad och kan inte anses som tillgänglig och relevant.

Inför aktiviteterna får eleverna viss förberedelse, exempelvis genom informationssökning om resmål och färdsätt. En del aktiviteter ger eleverna vissa möjligheter att utveckla sin förmåga att leva i en digitaliserad vardag, men det saknas ett tydligt fokus på att stärka elevernas digitala kompetens. Det finns heller inget tydligt arbete för att motverka att elevers studie- och yrkesval begränsas av föreställningar om kön.

Trygghet i sociala sammanhang

Skolan bedriver inte ett tillräckligt aktivt arbete för att främja trygghet. Eleverna har begränsade möjligheter till social samvaro utanför den egna undervisningsgruppen. Lärare och övrig personal anser att de känner eleverna väl och bedömer att tryggheten generellt är god. Dock skiljer det sig åt på vilka grunder denna bedömning har gjorts. I en elevgrupp sker uppföljning av tryggheten genom samtal och enkäter. I den andra gruppen

sker uppföljningen mer spontant, informellt och baserat på personalens egna observationer och tolkningar. Det saknas således en systematisk uppföljning och analys som omfattar tryggheten hos samtliga elever på skolan. Det genomförs en del främjande och förebyggande arbete, exempelvis ett projekt om livskunskap med fokus på trygga relationer, men det saknas en tillräcklig analys som säkerställer att arbetet är målinriktat och behovsanpassat.

Elevernas behov av social gemenskap utanför den egna undervisningsgruppen tillgodoses inte. Skolledningen och personalen är medvetna om att många elever har behov av mer socialt umgänge utanför den egna undervisningsgruppen. Trots det bedrivs inte ett tillräckligt arbete för att utöka eleverna möjlighet till socialt samspel utanför den egna undervisningsgruppen. De tillfällen som ges är främst spontana möten i korridorer och matsal, vid schemabrytande aktiviteter så som friluftsdagar eller för individer som i vissa ämnen/ämnedområden får undervisning tillsammans med elever i en annan undervisningsgrupp än den egna.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med personalen utforma verksamheten så att eleverna får goda möjligheter till social gemenskap utanför den egna undervisningsgruppen.

Skolenheten saknar ett strukturerat och medvetet arbete för att främja elevernas trygghet i sociala sammanhang utanför den egna undervisningsgruppen. Rektorn följer inte systematiskt upp elevernas upplevelse av trygghet, vilket innebär att behov av insatser inte identifieras och relevanta åtgärder uteblir. Detta innebär en risk att eleverna inte ges tillräckliga möjligheter att utveckla viktiga sociala färdigheter i varierade sammanhang.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn, i nära samverkan med personalen, initierar ett långsiktigt och metodiskt arbete för att stärka den sociala gemenskapen mellan elever från olika undervisningsgrupper. Arbetet bör inledas med en kartläggning av elevernas trygghetsupplevelser och behov, exempelvis genom samtal, observationer, enkäter och

trygghetsvandringar. Det insamlade underlaget ska sammanställas och analyseras av rektorn, personalen och elevhälsan i syfte att identifiera behov av trygghetsskapande insatser. Utbildningen ska organiseras så att eleverna upplever trygghet och samtidigt ges förutsättningar att delta i sociala sammanhang utanför den egna undervisningsgruppen. Genom detta skapas möjligheter för eleverna att utveckla sin sociala kompetens och förmåga att samspela med andra.

Bedömning och betyg

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 2 kap. 9 och 10 §§, 3 kap. 3, 5 och 7 §§, 18 kap. 2, 19 a, 20, 22-24 och 26-26 a §§ och 19 kap. 22-27 §§ skollagen.

8 kap. 22 a-22 c §§ gymnasieförordningen.

GySär13, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.4 Utbildningsval - arbete och samhällsliv, 2.5 Bedömning och betyg och 2.6 Rektorns ansvar samt ämnesplaner och ämnesområdesplaner.

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan bedriver i låg utsträckning ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevhälsa, elevassistenter samt inkommen dokumentation.

Fortlöpande bedömning

Skolan bedriver inte ett tillräckligt strukturerat arbete med fortlöpande bedömning av elevernas kunskaper. Lärarna använder var och en olika metoder för att samla in underlag för bedömning, men det finns ingen gemensam strategi som säkerställer att alla elever ges likvärdiga möjligheter att visa sina kunskaper i varierade situationer. Ett strukturerat arbetet med bedömning förekommer endast i ett fåtal ämnen eller ämnesområden. Även om det finns gemensamma metoder och dokumentation från det arbetsplatsförlagda lärandet så är det digitala systemet som ska samla dokumentationen över samtliga resultat ännu inte

fullt implementerat, vilket begränsar rektorns möjlighet att följa upp elevernas resultat kontinuerligt.

Lärarna använder i viss utsträckning bedömningarna för att anpassa nivån på kommande uppgifter och för anpassade stödstrukturer men det varierar i vilken omfattning det görs och det saknas en tydlig och gemensam struktur för hur bedömningsresultaten ska ligga till grund för beslut om utbildningens innehåll och upplägg.

Samverkan

Trots att det finns organisatoriska förutsättningar för lärarna att samverka kring bedömning, fungerar arbetet med sambedömning och utveckling av bedömarkompetens inte tillräckligt väl. Rektorn har visserligen avsatt tid för samverkan och det finns gemensamma mål inom ramen för skolans utvecklingsarbete, men det saknas en tydlig styrning av innehållet i lärarnas bedömningsarbete. Rektorn styr främst vilka forum som finns och delvis vilka underlag lärarna ska fylla i, men inte hur de ska arbeta med att tolka styrdokumentet eller på annat sätt utveckla sin bedömarkompetens.

Trots att lärarna tycker att det är utmanande att bedöma elevernas kunskaper förekommer samverkan, främst spontant eller i tematiska arbeten där flera lärare är involverade. Någon systematisk uppföljning av hur detta påverkar likvärdigheten i bedömningen finns inte. Samverkan kring summativa bedömningar sker visserligen ett par gånger per år, men det saknas en gemensam struktur för hur dessa bedömningar ska genomföras och följas upp.

Lärarna ansvarar för planering och genomförande av undervisningen, men får stöd av elevassistenter i det praktiska arbetet. Samverkan mellan lärare och elevassistenter förekommer och rektorn bedömer att den är god. Några lärare är visserligen av samma uppfattning som rektorn men det finns också lärare som anser att samverkan brister och får negativa konsekvenser för elevernas progression.

Det finns vissa insatser inriktade på betyg och bedömning men de är bara delvis anpassade efter skolformens specifika behov. En separat arbetsgrupp med fokus på samsyn kring värdeord och tydliggörande av skillnader mellan betygssteg har skapats inom den anpassade gymnasieskolan. Emellertid är alla lärare inte delaktiga i det arbetet.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver organisera och leda lärarnas samverkan kring bedömningsfrågor och betygssättning, i syfte att utveckla lärarnas bedömarkompetens.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att rektorn inte i tillräcklig grad leder och organiserar lärarnas samverkan kring bedömning och betyg. Trots att det finns vissa förutsättningar saknar rektorn en tydlig och samlad bild av de utmaningar som finns i skolans arbete med bedömning och betyg och som rektorn behöver ta hänsyn till. De insatser som genomförs utgår inte från behov och utmaningar specifika för skolformen och de är heller inte tillräckligt träffsäkra, eftersom de inte vilar på en systematisk uppföljning och analys.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn utvecklar ett strukturerat arbete med bedömning för att säkerställa en likvärdig och rättssäker bedömning inom den anpassade gymnasieskolan. Det innebär exempelvis att leda och organisera ett arbete där lärarna ges förutsättningar att tillsammans tolka styrdokument, betygs- och bedömningskriterier och elevarbeten för att uppnå en gemensam förståelse och trygghet i att göra tydliga och välgrundade bedömningar. Detta är inte minst viktigt avseende värdeord som återfinns inom ämnesområden, till exempel vad som krävs för att uppnå att eleven *deltar* eller *reagerar*. Ett sätt att utvecklas i detta avseende är att lärare även får samverka kring bedömning med lärare vid andra skolenheter. Lärarna behöver också samverka kring utformningen av bedömningssituationer.

För att främja ett jämställt bedömningsarbete bör lärarna analysera om bedömningssituationer utformas på ett sätt som riskerar att missgynna elever utifrån kön eller funktionsnedsättning. Det kan exempelvis handla om att undersöka om flickor och pojkar bedöms olika, eller om elever med olika förmågor ges likvärdiga möjligheter att visa sina kunskaper. Rektorn behöver följa upp att arbetet ger effekt och att lärarnas bedömning och betygssättning är likvärdig.

Huvudmannens styrning och stöd

Författningsstöd

1 kap. 4 och 9– 10 §§, 2 kap. 8–8 a, 11–13, 18, 25, 29 (undantag finns i 2 kap. 27 §§ Förordning [2011:326] om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare) och 34–36 §§, 4 kap. 3 och 8 §§ och 18 kap. 3 § skollagen.

4 kap. 12 och 13 §§ gymnasieförordningen.

GySär13, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Varje skolas utveckling. 2.1 Kunskaper, 2.4 Utbildningsval - arbete och samhällsliv och 2.6 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen stödjer i låg utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elever, elevhälsa, elevassistenter, observationer samt inkommen dokumentation.

Självständig aktör, långsiktighet och systematik

Huvudmannen saknar ett tillräckligt långsiktigt och systematiskt arbetssätt för att säkerställa kvaliteten i den anpassade gymnasieskolan. Även om vissa resultat följs upp i samtal mellan verksamhetschef och rektor saknas en strukturerad analys av verksamhetens kvalitet.

Det systematiska kvalitetsarbetet är under utveckling men det är i ett inledande skede. Analysen av de underlag som huvudmannen inhämtar från skolenheten är grund, exempelvis gällande antal anmälningar om kränkande behandling, antal åtgärdsprogram, lokalernas utformning och kompetensutvecklingsbehov hos personalen. Det saknas även andra väsentliga underlag såsom studie- och trygghetsresultat för att huvudmannen som självständig aktör ska kunna bedöma verksamhetens kvalitet. Huvudmannen förlitar sig till allt för stor del på rektorns beskrivning och uppfattning om hur verksamheten fungerar. Informationen som ges av rektor är huvudsakligen muntlig och omfattar exempelvis att samtliga elever har klarat examen, resultat kopplade till läsförmåga samt vissa delar av matematikundervisningen. Underlag och samtal fokuserar främst på de nationella programmen, medan det individuella programmet får begränsad uppmärksamhet. Huvudmannen vidtar vissa åtgärder baserat

på den kännedom de har om verksamheten men de är få och effekten av dem följs sällan upp. Exempelvis har huvudmannen utökat tillgången till elevhälsa, band annat för att skapa bättre förutsättningar för ett trygghetsskapande arbete, men inte följt upp om det gett avsedd effekt.

Huvudmannen har inhämtat viss information om lokalernas utformning och funktion. Frågor har ställts till rektorn för att bedöma om lokalerna är ändamålsenliga för verksamheten. Rektorn har inte framfört några behov eller brister i detta avseende. Samtidigt uppger personal på skolan att lokalerna inte fullt ut möter verksamhetens krav. Det framkommer att lokalerna är dåligt ljudisolerade, vilket försvårar anpassningar, samt att det är hög genomströmning av människor i korridorerna, inklusive utomstående, vilket inte bidrar till en tillgänglig lärmiljö. Denna information har inte nått huvudmannen. En lokalöversyn är planerad att genomföras under innevarande termin, där anpassad gymnasieskola ingår. Syftet är att få en samlad bild av lokalernas funktionalitet och bedöma om de är ändamålsenliga utifrån verksamhetens behov.

Huvudmannens systematiska arbete för att skapa trygghet för eleverna är svagt. Trygghetsarbetet bedrivs av arbetslagen runt eleverna. Årsvisa uppföljningar av antalet anmälningar om kränkande behandling genomförs men inga anmälningar har inkommit. Huvudmannen har noterat detta och reflekterat över att dålig kännedom om och tillämpning av gällande rutiner kan vara orsaken. Huvudmannen har inte vidtagit några åtgärder än mer än att de skrivit in det som ett fokusområde i en handlingsplan.

Uppföljningen av arbetsplatsförlagt lärande (APL) har skett först efter att rektorn lyft utmaningar, vilket tyder på att huvudmannen inte har ett proaktivt grepp om verksamhetens behov. Det saknas uppföljning kring elevernas möjlighet att läsa flexibelt, det vill säga om eleverna vid behov får möjlighet att läsa en kombination av ämnesområden, ämnen och gymnasieämnen.

Huvudmannen tar ansvar för att identifiera behov av rekrytering och ser till att ge förutsättningar för att befintliga lärare får bredda och fördjupa sin kompetens. Tre av skolans lärare läser för behörighet. Däremot saknar huvudmannen kännedom om övrigt kompetensutvecklingsbehov, exempelvis inom kommunikationsstöd. Men om de hade vetat så finns det goda förutsättningar för personal att få sådan kompetensutveckling då huvudmannen tillhandahåller sådan.

Behovsanpassat stöd till rektorn

Huvudmannen har begränsad kännedom om den verksamhet som bedrivs på skolan, vilket försvårar möjligheten att ge rektorn ett behovsanpassat stöd. Även om det finns forum för rektorn att lyfta frågor och system för uppföljning, ger dessa inte huvudmannen tillräcklig insikt i den specifika skolenhetens behov.

Ett stort individuellt ansvar vilar på rektorn att leda och organisera verksamheten. Rektorn uppger att huvudmannen har förstått att läget varit ansträngt den senaste tiden, där mycket annat tagit tid från kärnuppdraget. Huvudmannen har erbjudit ledarutbildningar och utvecklingsinsatser, men rektorn har inte haft möjlighet att delta. För att underlätta rektorns fokus på kunskapsuppdraget gjordes inför föregående läsår en förändring i organisationen, där rektorns ansvar begränsades till enbart anpassad gymnasieskola. Enligt rektorn har detta frigjort tid och kraft att fokusera på skolans uppdrag. Stödet har således skapat bättre förutsättningar men likväl konstaterar huvudmannen att det fortfarande inte är fokus på elevernas lärande utan mer på trygghet och omsorg.

Huvudmannen har etablerat vissa strukturer som möjliggör samverkan mellan anpassad gymnasieskola och gymnasieskolan. Det finns organisatoriska ramar som ger rektorn möjlighet att samverka med rektorer inom gymnasieskolan. Ett gemensamt utvecklingsarbete bedrivs mellan skolformerna, där förstelärare och övrig personal deltar i kollegialt lärande. Dessutom delar anpassad gymnasieskola lokaler med gymnasieskolan, vilket skapar praktiska förutsättningar för samverkan. Trots dessa insatser är elevernas faktiska möjligheter till samverkan med elever utanför den egna undervisningsgruppen begränsade. Huvudmannen bedömer att eleverna har behov av ökad social gemenskap, både genom utbyte mellan olika program inom anpassad gymnasieskola och genom kontakt med gymnasieskolans elever. Detta behov tillgodoses i dagsläget inte i tillräcklig utsträckning. Huvudmannen erbjuder rektorn visst samtalsstöd i syfte att främja samverkan för elevernas del, men stödet är inte strukturerat och har hittills inte lett till några konkreta insatser.

Huvudmannen bedriver ett aktivt arbete för att stärka kontakterna mellan skolan och det omgivande samhället. Genom utåtriktad verksamhet kopplad till arbetsplatsförlagt lärande (APL) och Ung Företagsamhet (UF) skapas möjligheter för eleverna att möta arbetslivet. Huvudmannen samverkar även med kommunalt aktivitetsansvar och

arbetsmarknadsenheten för att planera elevernas övergång till sysselsättning efter avslutad skolgång. Studie- och yrkesvägledaren (SYV) har ett uppdrag inom anpassad gymnasieskola, men är i nuläget endast involverad i utslussningen under år fyra. Huvudmannen ser över möjligheten att förstärka tillgången till studie- och yrkesvägledning och de bedömer det troligt med en ökad tillgång under höstterminen. Syftet med en utökad närvaro av SYV är att öka elevernas delaktighet och ge dem bättre förutsättningar att förbereda sig för livet efter skolan.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver göra väl underbyggda analyser och självständiga bedömningar av verksamhetens kvalitet. Utifrån analysen behöver huvudmannen fatta beslut om och genomföra förbättringsåtgärder, fördela resurser och ge ett behovsanpassat stöd till skolenheten.

Motiveringen är att huvudmannen följer upp ett begränsat antal aspekter av verksamheten och inte inhämtar tillräckligt med underlag för att kunna göra kvalitativa och självständiga bedömningar av verksamhetens kvalitet samt i vilken utsträckning utbildningens syfte uppnås.

Skolinspektionen rekommenderar att huvudmannen stärker sin roll som en självständig aktör i det systematiska kvalitetsarbetet för anpassad gymnasieskola. Det innebär att huvudmannen självständigt ska analysera verksamhetens måluppfyllelse utifrån flera relevanta underlag, såsom trygghetsresultat, närvaro, åtgärdsprogram och elevernas progression. Det är avgörande att dessa analyser inte enbart baseras på rektorns uppföljning, utan att huvudmannen förhåller sig kritiskt till det underlag som presenteras och agerar som en konstruktiv samtalspartner i resultatdialoger.

Vidare behöver huvudmannen säkerställa att skolenheten har ändamålsenliga lokaler, utrustning och lärverktyg som möter elevernas behov och främjar en tillgänglig lärmiljö. Huvudmannen har ett långsiktigt ansvar för kompetensförsörjningen och ska genom strukturerade analyser identifiera behov av rekrytering, kompetensutveckling och strategier för att öka andelen behöriga lärare. Det är viktigt att undervisande personal har

rätt kompetens och ges kontinuerlig fortbildning, särskilt inom områden som är specifika för den anpassade skolformen.

På Skolinspektionens vägnar

X Fredrik Nellemo

Beslutsfattare

Signerat av: Fredrik Nellemo

Föredragande i ärendet har varit utredaren Susanne Nordberg. I handläggningen av ärendet har även utredarna Lena Knutsson och Camilla Adler medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Fyra lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med elevassistenter.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- En gruppintervju med representanter för huvudmannen.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen, dels den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket och därmed fått möjlighet att yttra sig över innehållet.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter.

Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden, respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder och styr rektorn skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning, analys och förbättringsåtgärder och hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att utvecklas så långt som möjligt? I detta

område granskas om undervisningen är varierad och stimulerande samt om den är strukturerad.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet? I detta område granskas hur skolan arbetar med social delaktighet och att skapa trygghet.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning bedrivs ett regelbundet och systematiskt arbete med att bedöma, analysera och dokumentera elevernas kunskaper i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling? I detta område granskas hur skolan arbetar med fortlöpande bedömning och samverkan i bedömningsarbetet.

Bedömningsområde 5: I vilken utsträckning stödjer huvudmannen skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning? I detta område granskas huvudmannen som självständig aktör, om det sker ett långsiktigt och systematiskt utvecklingsarbete, huvudmannens behovsanpassade stöd till rektor och om det sker en samverkan mellan skolformer och det omgivande samhället.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 9–12 september 2025. Besöket genomfördes av utredarna Lena Knutsson och Susanne Nordberg. På Marks gymnasieskola, enhet E, bedrivs utbildning inom anpassad gymnasieskola för elever som läser nationella program och individuella programmet. Skolenheten leds av en rektor.